

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΗΣ 15^{ΗΣ} ΙΟΥΝΙΟΥ 1961

ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΙΩΑΝΝ. ΤΡΙΚΚΑΛΙΝΟΥ

ΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ

ΕΚΛΟΓΗ ΑΝΤΕΠΙΣΤΕΛΛΟΝΤΟΣ ΜΕΛΟΥΣ

Ἐξελέγη κατὰ τὴν ἴδιαιτέραν συνεδρίαν τῆς Ὀλομελείας ὁ **Κάρολος Ἄλεξανδρίδης**, διμότιμος καθηγητὴς τῆς Ἰατρικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, ἀντεπιστέλλον μέλος τῆς Ἀκαδημίας ἐν τῇ Τάξι τῶν Θετικῶν Ἐπιστημῶν.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΜΕΛΩΝ

ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ.—Ἡ συχνότης τῆς μειωμένης δράσεως τῆς γλυκοζοφωσφοικής ἀφυδρογονάσης ἐν Ελλάδι, ὑπὸ **K. B. Χωρέμη, L. Ζάννον-Μαριολέα καὶ Χρ. Καττάμη** *.

Ἡ μειωμένη δρᾶσις τῆς γλυκοζοφωσφοικής ἀφυδρογονάσης ἀποτελεῖ κληρονομικὴν δύντοτηταν ἐξ ἡτού ἐνδιαφέρουσαν ἀπὸ πλευρᾶς γενετικῆς πληθυσμῶν (population genetics) (1), ὅσον καὶ αἱ παθολογικαὶ αἷμοσφαιρῖναι, αἱ ὄμάδες αἴματος καὶ τὰ λευκώματα τοῦ δροῦ (ἀπτοσφαιρῖναι).

Ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε ἔρευνῶν φαίνεται ὅτι ἡ ἐνζυματικὴ αὔτη διαταραχὴ μεταβιβάζεται κληρονομικῶς διὰ παθολογικοῦ γονιδίου, ἐδραζομένου εἰς τὸ φυλετικὸν χρωμόσωμα, ὡς ἀτελῶς ἐπικρατῶν χαρακτήρα (incomplete dominance) (2, 3, 4, 5).

K. B. CHOREMIS, L. ZANNOS - MARICLEA and CHR. KATTAMIS, The frequency of glucose - 6 - phosphate dehydrogenase deficiency in Greece.

(**Ἐκ τῆς Παιδιατρικῆς Κλινικῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.*)

Οι φορεῖς τῆς ἐνζυματικῆς αὐτῆς διαταραχῆς προδιατίθενται πρὸς αἵμολυτικὰς κρίσεις κατόπιν λήψεως ώρισμένων χημικῶν ἢ φαρμακευτικῶν οὖσιών, ὡς ἢ πριμακίνη, οἱ κύαμοι, ἢ ναφθαλίνη κ.λπ.

Ἡ διαπίστωσις ὅτι ἡ ἐνζυματικὴ αὕτη διαταραχὴ ἀνευρίσκεται εἰς μεγάλην συχνότητα εἰς ώρισμένας περιοχὰς (ὅς ἢ Σαρδηνία (6, 7), Βελγικὸν Κογκό κ.λπ. (8)) γεννᾷς ώρισμένα ἔρωτήματα σχετιζόμενα πρὸς τὸ ὄλον πρόβλημα τῆς φυσικῆς ἐπιλογῆς τῶν ἀνθρωπίνων ὄντων. Ὡς δηλαδὴ προκειμένου περὶ τῶν παθολογικῶν αἵμοσφαιρινῶν, οὕτω καὶ ἐνταῦθα πιθανολογεῖται ὅτι οἱ φορεῖς τῆς κληρονομικῆς ταύτης ἐλαττωματικότητος τῶν ἔρυθρῶν αἵμοσφαιρίων ὑπερέχουν ἔναντι τῶν ὑγιῶν, εἰς τὴν ἀντιμετώπισιν ἔξωγενῶν βλαπτικῶν ἐπιδράσεων. Μεταξὺ τῶν τελευταίων συγκαταλέγεται καὶ ἡ ἔλονοσία (9).

“Οὐεν, εὐνόητος, ἡ σημασία τῆς μελέτης τῆς κατὰ τόπους συχνότητος τῆς μειωμένης δράσεως τῆς G-6-PD καὶ παρ’ ἡμῖν καὶ τῆς συσχετίσεως ταύτης πρὸς τὴν εἰς τὸ παρελθόν ἐνδημοῦσαν ἔλονοσίαν (10).

Ἡ Ἑλλάς, ὡς γνωστόν, ἐμαστίζετο ἀλλοτε ἐκ τῆς ἔλονοσίας, ἀλλ’ ἡ ἔκτασις καὶ ἡ διάδοσις τῆς νόσου ἦτο διάφορος κατὰ τόπους ἢ περιοχάς. Ἡ ἔρευνα συνεπῶς τῶν φορέων τῆς ἐνζυματικῆς διαταραχῆς εἰς τὴν χώραν μας, καὶ μάλιστα ἡ συγκριτική, μεταξὺ τῶν διαφόρων περιοχῶν γνωστῶν κατὰ τὸ παρελθόν ὡς ἔλονοσοπλήκτων θὰ ἦτο ἐκτάκτως ἐνδιαφέρουσα, διαπιστούμεναι δὲ τυχὸν διαφοραὶ ὡς πρὸς τὴν συχνότητα, θὰ συνηγόρουν ἀναμφιβόλως ὑπὲρ τῆς συσχετίσεως τῆς μειωμένης δράσεως τῆς G-6-PD καὶ τῆς ἔλονοσίας.

Μελέτη τῆς συχνότητος τῆς μειωμένης δράσεως τῆς G-6-PD ἐπὶ Ἑλλήνων, ἐγένετο μέχρι σήμερον μόνον ὑπὸ τοῦ Zinkham (1). Οὕτος ἐξετάσας περιωρισμένον ἀριθμὸν Ἀμερικανῶν, ἐλληνικῆς καταγωγῆς, ἀνεῦρε μείωσιν τῆς δράσεως τῆς γλυκοζο-6-φωσφορικῆς ἀφιδρογονάσης, μόνον μεταξὺ τῶν ἐκ Ρόδου καταγομένων Ἑλλήνων. Τὸ εὑρημα τοῦτο συμφωνεῖ πρὸς τὴν ἐν Ἑλλάδι, εἰς τὸν Ἱατρικὸν κόσμον, ἐπικρατοῦσαν ἀντίληψιν, ὅτι ὁ κυαμισμός, παρὰ τὴν εὐρεῖαν διάδοσιν εἰς τὴν χώραν μας, ἀπαντᾷ ἐν τούτοις εἰς ώρισμένας περιοχὰς αὐτῆς πολὺ συχνότερον, καὶ εἰς αὐτὸς ἀνήκει καὶ ἡ Ρόδος.

Ἡ παροῦσα ἐργασία ἀποτελεῖ τὸ πρῶτον μέρος τῆς ἀρξαμένης ἥδη ἔρευνης ἐπὶ τῆς κατὰ περιοχὰς συχνότητος τῆς μειωμένης δράσεως τῆς G-6-PD ἐν Ἑλλάδι.

ΥΛΙΚΟΝ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΣ

Τὸ ὄλικὸν τῆς παρούσης μελέτης ἐλίγφθη ἐξ ώρισμένων περιοχῶν τῆς Ἑλλάδος, μὲ διάφορον νοσηρότητα καὶ θνητιμότητα ἐξ ἔλονοσίας. Αἱ ἐξετασθεῖσαι ὄμάδες ἦσαν αἱ κάτωθι.

^εΟμάς πρώτη: 200 ἀρρενες ἔξι ὅλης τῆς Ἑλλάδος, νοσηλευθέντες διὰ διαφόρους ἐλαφράς μὴ αίματολογικάς νόσους εἰς τὴν Παιδιατρικήν Κλινικήν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.

^εΟμάς δευτέρα: 130 ἀρρενες φοιτηταὶ Ἰατρικῆς ἔξι ὅλης τῆς Ἑλλάδος.

^εΟμάς τρίτη: 310 ἀρρενες, νοσηλευόμενοι ἢ προσελθόντες δι' ἔξετασιν εἰς τὸ Νοσοκομεῖον Λευκωσίας, διὰ νοσήματα μὴ αίματολογικά.

^εΟμάς τετάρτη: 310 ἀρρενες ἐνήλικες καὶ μαθηταὶ καταγόμενοι ἐκ τοῦ Νομοῦ Ἡρακλείου Κρήτης (περιοχὴ Μεσαράς καὶ πόλεως Ἡρακλείου).

^εΟμάς πέμπτη: 290 ἀρρενες μαθηταὶ ἡλικίας 8 - 15 ἔτῶν ἐκ τῆς περιοχῆς Πύργου καὶ Ἀμαλιάδος Ἡλείας.

^εΟμάς ἕκτη: 200 ἀρρενες μαθηταὶ ἡλικίας 8 - 15 ἔτῶν ἐκ τῆς περιοχῆς Ὁρχομενοῦ (Κωπαΐδος),

Ἡ πρώτη καὶ δευτέρα ὁμάς, ἔχοησίμευσαν ὡς μάρτυρες, ἀντιπροσωπεύοντες τὴν πιθανὴν συχνότητα τῆς φαρμακοευακισθησίας ἐπὶ τοῦ ἐλληνικοῦ πληθυσμοῦ ἐν συνόλῳ. Ἡ τρίτη καὶ τετάρτη ὁμάς ἀφοροῦν ἀτομα προερχόμενα ἐκ περιοχῶν ὅπου ἡ θνησιμότης ἔξι ἐλονοσίας δὲν ἔτο μεγάλη, ἐνῷ οἱ ἔξετασθέντες μαθηταὶ τῆς πέμπτης καὶ ἕκτης ὁμάδος, προέρχονται ἐκ τῶν πλέον γνωστῶν ἐλονοσοπλήκτων περιοχῶν, μὲ μεγάλην θνησιμότητα ἔξι ἐλονοσίας. Ἐπιπροσθέτως ἡ περιοχὴ τῆς ἔκτης ὁμάδος χαρακτηρίζεται καὶ ἐκ τῆς μεγάλης συχνότητος τοῦ στίγματος τῆς δρεπανοκυτταρικῆς ἀναιμίας.

ΠΙΝΑΞ I.

ἔμφαντων τὸν ἀριθμὸν τῶν κατὰ περιοχὰς ἔξετασθέντων ἀτόμων καὶ τὸν ἀριθμὸν καὶ τὴν ἐκατοστιαίναν ἀναλογίαν τῶν φορέων τῆς μειωμένης δράσεως τῆς G-6-PD.

Όμάδες ἔξετασθέντων	Ἀριθμὸς ἔξετασθέντων	Φορεῖς	Ἐκατοστιαία ἀναλογία
Μὴ αίματολογικοὶ ἀσθενεῖς Παιδιατρικῆς κλινικῆς	200	2	0,7 %
Φοιτηταὶ	130	—	
Κύπρος	310	10	3,2 %
Κρήτη (Νομὸς Ἡρακλείου)	206 (310)	6 (9)	2,9 %
Νομὸς Ἡλείας (Πύργος - Ἀμαλιάς)	290	18	6,2 %
Περιοχὴ Ὁρχομενοῦ	200	29	14,5 %
Σύνολον ἔξετασθέντων	1440		

Διὰ τὴν ἀνίχνευσιν τῆς μειωμένης δράσεως τῆς G-6-PD ἔχρησιμοποιήθη ἡ δοκιμασία Motulsky (11), ἥτις εἶναι ἀπλῆ καὶ τὰ ἀποτελέσματά της θεωροῦνται ἀπολύτως ἱκανοποιητικά διὰ τὴν ἀνίχνευσιν εύαισθήτων ἀρρένων μὴ εὑρισκομένων εἰς κατάστασιν αἰμολυτικῆς κρίσεως. Τὸ αἷμα ἐλαμβάνετο ἀλλοτε μὲν διὰ νύξεως τοῦ δακτύλου, ἀλλοτε δὲ διὰ φλεβοκεντήσεως, ἀναλόγως τοῦ ἐπιδιωκομένου σκοποῦ. Ὡς ἀντιπηκτικὸν ἔχρησιμοποιήθη διάλυμα κιτρικοῦ νατρίου καὶ δεξτρόζης.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Τὰ ἐκ τῆς ἔρεύνης ταύτης ἀποτελέσματα ἔμφαίνονται εἰς τὸν πίνακα I, εἶναι δὲ τὰ κάτωθι.

Όμας πρώτη: Μόνον εἰς 2 ἐκ τῶν 200 παιδίων ἡ δοκιμασία ἥτο παθολογική. Ἐκ τῶν ἀτόμων τούτων ἐλάχιστοι κατήγοντο ἐξ Ἀθηνῶν.

Όμας δευτέρα: Οὐδεὶς ἐκ τῶν 130 φοιτητῶν παρουσίασε διαταραχὴν τοῦ ἐνζύμου. Μόνον 3% τῶν φοιτητῶν κατήγοντο ἐξ Ἀθηνῶν.

Ἡ συχνότης καὶ ἐπὶ τῶν δύο ὄμάδων λαμβανομένων ἀπὸ κοινοῦ εἶναι 0,7%.

Όμας τρίτη: 10 παρουσίασαν διαταραχὴν τοῦ ἐνζύμου ἐπὶ 310, ἥτοι 3,2%.

Όμας τετάρτη: Ἐκ τῶν 310 ληφθέντων δειγμάτων αἴματος 104 ἀπερρίφθησαν ὡς ἀκατάλληλα πρὸς ἔξετασιν, διότι ἐκ λάθους ἐτοποθετήθησαν ἐπὶ τινας ὥρας ἐντὸς ψυγείου, εἰς θερμοκρασίαν 0°C, καὶ ὑπέστησαν αἰμόλυσιν. Ἐνδιαφέρον πάντως εἶναι ἐν προκειμένῳ ὅτι ἐκ τῶν ἀνωτέρω 104 ἀτόμων τρεῖς ἀνέφερον αἴμοσφαιρινούριαν ἐκ βρώσεως κυάμων. Ἐκ τῶν ὑπολοίπων ἔξετασθέντων ἀτόμων 6, ἥτοι 2,9%, ἀνευρέθησαν παθολογικοί.

Όμας πέμπτη: 18 (6,2%) ἐκ τῶν 290 μαθητῶν ἀνευρέθησαν παθολογικοί.

Όμας ἕκτη: 29, ἥτοι 14,5%, ἐκ τῶν 200 μαθητῶν παρουσίαζον μειωμένη δρᾶσιν τῆς G-6-PD.

ΣΥΖΗΤΗΣΙΣ

Σκοπὸς τῆς παρούσης ἔρεύνης ἥτο, ὡς ἥδη ἐλέχθη, ὁ προσδιορισμὸς τῆς συχνότητος τῆς μειωμένης δράσεως τῆς G-6-PD, κατὰ περιοχάς, καὶ ἡ συσχέτισις ταύτης πρὸς τὴν κατὰ τὸ παρελθόν γνωστὴν νοσηρότητα καὶ θνητιμότητα ἐξ ἐλονοσίας (10).

Ἐχει διατυπωθῆ ὡς ὑπόθεσις ὅτι ἡ ἐλονοσία δρᾶ, ὡς καὶ ἐπὶ δρεπανοκυτταρικῆς ἀναιμίας (12), ὡς παράγων ἐπιλογῆς διὰ τὴν διατήρησιν τῆς συχνότητος τῆς μειωμένης δράσεως τῆς γλυκοζο-6-φωσφορικῆς ἀφυδρογονάστης (9). Διὰ τὴν διερεύνησιν τῆς ὑποθέσεως ταύτης ἐπελέγησαν περιοχαὶ μὲ διάφορον θνητιμότητα καὶ νοσηρότητα ἐξ ἐλονοσίας. Οὕτω αἱ περιοχαὶ Ὁρχομενοῦ καὶ Πύργου Ἡλείας ἐνεφάνιζον μεγάλην

θυητότητα, αἱ νῆσοι (Κύπρος - Κρήτη) μικροτέραν, ἐνῷ οἱ μάρτυρες ἀντιπροσωπεύουν τὸ σύνολον τοῦ ἐλληνικοῦ πληθυσμοῦ. Οἱ ἀριθμὸς τῶν μελετηθέντων μαρτύρων εἶναι ίτισ μικρός, ἀν ληφθῇ ὑπὸ δύψιν ἡ ἀνευρεθεῖσα μικρὰ συχνότητος τῆς ἐνζυματικῆς διαταραχῆς· πιστεύομεν ὅμως ὅτι καὶ ἐπὶ τοῦ μέλλοντος νὰ διερευνηθῇ μεγαλυτέρου ἀριθμοῦ, δὲν δύναται νὰ παρατηρηθοῦν τοιαῦται εὐρεῖαι διακυμάνσεις, αἱ ὁποῖαι νὰ ἔπηρεσσον τὰ συμπεράσματά μας, δεδομένου ὅτι καὶ αἱ ὑπόλοιποι μελετηθεῖσαι ὅμάδες εἶναι περίπου ἵσταται τῶν μαρτύρων, ἐνῷ ἡ συχνότητος τῆς ἀνευρεθεῖσης φαρμακοευαίσθησίας εἶναι σημαντικῶς διάφορος.

Κατ' ἀρχὰς ἐμελετήθη ἡ συχνότητος τῆς ἐνζυματικῆς διαταραχῆς καὶ ἐπὶ 300 ἀρρένων νεογνῶν, διὰ νὰ χρησιμοποιηθοῦν ὡς μάρτυρες, ἀλλ' ἡ ὅμᾶς αὔτη ἀπεκλεισθη ἐκ τῶν ὑστέρων ὡς μὴ συγκρίσιμος πρὸς τὰς ὑπολοίπους, διότι εἶναι γνωστὸν ὅτι εὐαίσθητα νεογνὰ δυνατὰν νὰ ἀποθάνουν ἐκ πυρηνικοῦ ἴκτερου, ἡ νὰ ἔπιζησουν καὶ νὰ ἐμφανίσουν πνευματικὴν καθυστέρησιν (13), ὅπότε ταῦτα δὲν ἀνευρίσκονται διὰ νὰ περιληφθοῦν εἰς τὴν στατιστικὴν. Ή καλυτέρα βεβαίως μέθοδος θὰ ᾖτο ἡ ἀναζήτησις τῆς συχνότητος τῆς ἐνζυματικῆς ταύτης διαταραχῆς εἰς τὸν νεογνικὸν πληθυσμὸν τῶν διαφόρων περιοχῶν, ἀλλὰ τοῦτο, ὡς εὐνόητον, εἶναι πρακτικῶς ἀδύνατον.

Αἱ μελετηθεῖσαι ὅμως ὅμάδες εἶναι συγκρίσιμοι μεταξύ των, περιλαμβάνονται ἄτομα τῆς αὐτῆς περίπου ἥλικας, καὶ δύνανται οὕτω νὰ ἐξαχθοῦν σαφῆ συμπεράσματα ὡς πρὸς τὴν ἐπίδρασιν τῆς ἐλονοσίας ἐπὶ τῆς διατηρήσεως τῆς συχνότητος τῆς ἐνζυματικῆς ταύτης διαταραχῆς, μολονότι ἡ ἀνευρεθεῖσα συχνότητος εἶναι πιθανῶς μικροτέρα τῆς πραγματικῆς, διότι δὲν περιλαμβάνει τὰ θανόντα ἐκ τῆς διαταραχῆς ταύτης νεογνά.

Ἐκ τῶν ἥδη ἐκτεθέντων ἀποτελεσμάτων προκύπτει ὅτι ἡ συχνότητος τῆς μειωμένης δράσεως τῆς G-6-PD, διαφέρει ἐμφανῶς κατὰ περιοχάς. Οὕτω εἰς Κρήτην καὶ Κύπρον ἀνέρχεται περίπου εἰς 3 %, εἰς τὴν περιοχὴν Πύργου εἰς 6,2 %, καὶ εἰς Ὀρχομενὸν εἰς 14,5 %.

Ἡ εἰς τὸν Ὀρχομενὸν ὑψηλοτέρα συχνότητος τῆς ἐνζυματικῆς διαταραχῆς, ὅπου ἡ θυητότητης ἐξ ἐλονοσίας ἦτο μεγίστη κατὰ τὸ παρελθόν, συνηγορεῖ ὑπὲρ τῆς ὑποθέσεως ὅτι ἡ ἐλονοσία δρᾷ ὡς παράγων ἐπιλογῆς διὰ τὴν διατήρησιν τῆς συχνότητος τῆς μειωμένης δράσεως τῆς γλυκοζο-6-φωσφορικῆς ἀφυδρογονάσης. Ἐνδιαφέρον εἶναι ἐν προκειμένῳ ὅτι εἰς τὸν Ὀρχομενὸν καὶ τὸ στῆγμα τῆς δρεπανοκυτταρικῆς ἀναιμίας, διὰ τὸ ὄποιον διετυπώθη τὸ πρῶτον ἡ ὡς ἀνωθεωρία (14, 15), ἀνευρίσκεται ὁμοίως εἰς ὑψηλὴν συχνότητα. Ἀντιθέτως αἱ νῆσοι Κρήτη καὶ Κύπρος μὲ μικροτέραν θυητότητα ἐξ ἐλονοσίας, ἐμφανίζουν καὶ μικροτέραν συχνότητα τῆς ἐνζυματικῆς διαταραχῆς. Σημειώτεον ὅτι τὸ στῆγμα δρεπανώσεως εἶναι κατ' οὓσιαν ἀνύπαρκτον εἰς τὰς νήσους ταύτας.

ΣΗΜ.—Θερμότατα ενδιαφορά συνεργάτας μας, Δίδα Π. Παρασκοπούλου και τοὺς κ. Γ. Κοριωτάκην και Β. Βαρβαρίτην, βοηθοὺς τῆς Παιδιατρικῆς Κλινικῆς, διὰ τὸ ζωηρὸν ἐδιαφέρον των καὶ τὴν παρασκευήν τῶν βοήθειαν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς παρούσης ἔξενης

Θερμὰς εὐχαριστίας ἐκφράζομεν ἐπίσης εἰς τὸν κ. Θεμ. Γκοτσίναν, σχολίατρον Πύργου, και N. Πολυζώνην, σχολίατρον Λεβαδείας διὰ τὴν πολύτιμον συνεργασίαν των.

S U M M A R Y

The frequency of glucose-6-phosphate dehydrogenase deficiency was determined in certain parts of Greece (Cyprus, Creta, Pyrgos and Petromagoula). 1440 males were examined; of them 330 were used as controls, and represented the Greek population as a whole. The highest frequency was found in Petromagoula (14.5%), a highly malarious area in the past, where the frequency of sickling was also found to be one of the highest in Greece. In Pyrgos and Amalias, with an equally high malaria mortality, the frequency of the enzyme deficiency was 6.2%. It was only 3% in Creta and Cyprus, where malaria mortality was low, and only 0.7% in the control group.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. CHILDS B., and ZINKHAM W. H., Biochemistry of human genetics. Churchill, London 1959, p. 83.
2. BEUTLER E., The hemolytic effect of primaquine and related compounds. A rev. Blood 14, 103, 1959.
3. CHILDS B., ZINKHAM W., BROWNE E. A., KIMBRO E. L., and TORBERT J. V., A genetic study of a defect in glutathione metabolism of the erythrocyte. Bull. Johns Hopkins Hosp. 102, 21, 1958.
4. ALVING A. S., KELLERMAYER R. W., TARLOW A., SCHRIER S. and CARSON P. E., Biochemical and genetics aspects of primaquine sensitive hemolytic anemia. Ann. Intern. Med. 49, 240, 1958.
5. GROSS R. T., and MARKS P. A., A hereditary enzymatic defect in red blood cells: its relation to certain drug-induced hemolytic anemias. Ann. N. Y. Acad. Sci. 75, 106, 1958.
6. SANSONE G., PIGA A. M., e SEGNI G., Il Favismo, Minerva Medica 166, 1958.
7. SANSONE G., e SEGNI G., L'instabilità del glutathione ematico (GSH) nel favismo. Utilizzazione di un test selettivo. Introduzione al problema genetico. Boll. Soc. Ital. Biol. sper. 33, 1957, 1957.
8. CHILDS B., and ZINKHAM W. H., Genetics of primaquine sensitivity (Biochemistry of human genetics, Churchill, London, 1959) p. 92.
9. MOTULSKY A., Glucose-6 phosphate dehydrogenase deficiency, hemolytic disease of the newborn and malaria. Lancet, I, 1168, 1961.
10. ΛΙΒΑΔΑΣ Γ. Α. και ΣΦΑΓΓΟΣ Ι. Κ., 'Η ἐλονοσία ἐν Ἑλλάδι 1930-1940. Μέρος Α', «Πυρός», Ἀθῆναι 1940.

11. MOTULSKY A., KRAUT J., THIEME W., and MUSTO D., Biochemical genetics of glucose-6-phosphate dehydrogenase activity. *Cli. Rec. Proc.* 7, 53, 1959.
12. ALLISON A. C., Population genetics of human hemoglobins. *Acta Genet. Statist. Med.* 6, 430, 1956/57.
13. DOXIADES S., FESSAS Ph., and VALARS T., Glucose-6-phosphate dehydrogenase deficiency. A new aetiological factor of severe neonatal jaundice. *Lancet* I, 297, 1961.
14. LEHMANN H., Variations of hemoglobin synthesis in man. *Acta Genetica Stat. Med.* 6, 413, 1956/57.
15. ALLISON A. C., Aspects of polymorphism in man, *Cold. Spr. Harb. Symp. quant. Biol.* 10, 239, 1955.

ΠΑΛΑΙΟΝΤΟΛΟΓΙΑ.—'Η παρουσία τῶν ἐλεφάντων εἰς τὴν Αἰγαίδα
(Über das Vorkommen von Elefanten in der Ägäis), ὑπὸ¹
Μαξ. Κ. Μητσοπούλου¹.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΜΗ ΜΕΛΩΝ

ΜΗΧΑΝΙΚΗ.—'Ἐπὶ τῆς μεταβολῆς τοῦ λόγου ἐγκαρσίας συστολῆς εἰς τὴν
ἐλαστοπλαστικὴν περιοχὴν τῶν μετάλλων, ὑπὸ Περικλ. Σ. Θεοχάρη*.
*Ανεκοινώθη ὑπὸ τοῦ κ. Κωνστ. Παπαϊωάννου.

'Η παραδοχὴ μεταβλητοῦ λόγου ἐγκαρσίας συστολῆς ἢ λόγου τοῦ Poisson,
εἰς τὴν μεταβατικὴν ἐλαστοπλαστικὴν περιοχὴν καταπονήσεως τῶν ὄλικῶν ἐγένετο
κατὰ πρῶτον ὑπὸ τοῦ A. A. Illyouchin¹. Ἐν συνεχείᾳ ὁ A. Nadai² διηρεύνησε
θεωρητικῶς τὸ ζήτημα τῆς ἀνάγκης τῆς συνεχοῦς μεταβολῆς τοῦ λόγου ἐγκαρσίας
συστολῆς εἰς τὴν ἐλαστοπλαστικὴν περιοχήν. Παρέστησεν οὕτος τὴν μεταβολὴν τοῦ
λόγου ἐγκαρσίας συστολῆς ἀποιλύτως πλαστικοῦ ὄλικοῦ διὰ κλάδου ὑπερβολῆς, χρο-
μένου ἐκ τῆς παραμορφώσεως διαρροῆς καὶ τείνοντος ἀσυμπτωτικῶς πρὸς ὅριακὴν τι-
μὴν ἵσην πρὸς τὸ ήμισυ τῆς μονάδος, ἥτις εἶναι ἡ τιμὴ τοῦ λόγου ἐγκαρσίας συστο-
λῆς διὰ πάντα τὰ ὄλικὰ εἰς τὴν πλαστικὴν περιοχήν.

¹ Θὰ δημοσιευθῆ κατωτέρω.

* PER. S. THEOCARIS, «On the variation of contraction ratio in the elastoplastic domain of metals».

¹ «Relation between the Theory of Saint Venant-Levy-Mises and the Theory of small elastic-plastic deformation», *Prikladnaia Matematika i Mechanika*, τόμ. 9, σελ. 207 - 218, 1945.

² «Theory of flow and fracture of solids», Volume I, Mc Graw-Hill Book Co. editor, 1950, pp. 379 - 387.